

Nieuwsbrief Januari 2009

Via de nieuwsbrief informeren we leden en belangstellenden over plannen, activiteiten en andere zaken van SoL Netherlands.

For everywhere we look, there is work to be done: a call from President Obama

Met het grootste deel van het nieuwe jaar nog voor ons heeft Barack Obama tijdens zijn inaugurele speech de wereld opgeroepen om samen met hem aan de slag te gaan: "the work ahead belongs to all of us".

Peter Senge heeft hem namens SoL een brief geschreven waarin hij pleit voor een partnership met China om een duurzamer wereld te creëren (zie <http://solonline.ning.com/> Kijk bij Blogteksten.)

Senge benadrukt dat degenen die willen bijdragen aan realisatie van de visie van Obama de 3 competenties nodig hebben die beschreven zijn in 'The necessary Revolution':

- o Excelleren in het 'zien' van systemen.
- o Soepel samenwerken over grenzen heen ("*Get the whole system in the room*").
- o Flexibel bewegen van probleem oplossen naar creëren.

Leading & Learning for Sustainability is de naam van de workshop die Senge e.a. rond de competenties hebben opgezet. Van 3-5 februari is de workshop in Cambridge en van 6-8 mei in Oregon. Zie <http://www.solonline.org:80/an>

[nouncements/item?item_id=20738149](#)

Blog op de SoL Neth webspace je mening over de brief van Senge aan Obama en je gedachten over de vraag wat we als SoL Neth kunnen bijdragen.

SoL Heartbeat: iedere maand, meestal de tweede donderdag, 15.00 – 18.00 uur

Iedere maand organiseren we een laagdrempelige bijeenkomst met, van en voor leden binnen de context van de vijf disciplines van Peter Senge. Interactieve bijeenkomsten waarin leden cases inbrengen of technieken, theorieën en concepten bespreken of uitproberen.

De volgende Heartbeats zijn gepland:

•Donderdag 19 februari: Tonnie van der Zouwen en Mark de Koning, Large Scale Interventions.

Context is belangrijk in verandertrajecten, daar zijn alle managers en adviseurs het nu wel over eens. Maar hoe betrek je de belanghebbenden van binnen en buiten die context? Waar is de "bijsluiters" voor het veranderproces? De principes en methoden van LSI vormen een aanpak die bij uitstek geschikt is voor veranderingen die een heel systeem (organisatie of gemeenschap en zijn omgeving) aangaan.

Tijdens de workshop maak je kennis met de "werkzame bestanddelen" en elementen uit enkele beproefde Large Group Intervention methoden zoals Open Space, World Café en Future Search door ze zelf te ervaren, afgewisseld met plenaire bespreking van

toepassingsmogelijkheden en voorwaarden voor je eigen werkpraktijk.

Locatie: Antropia, Driebergen. Leden betalen € 35, niet leden € 50. Wil je meedoen, meld je dan voor 14 februari aan bij Saskia van Dijk-Struyk, secretariaat@solonline.nl en betaal tijdig, voor de dag waarop de Heartbeat plaatsvindt.

• Donderdag 12 maart:
Annette van de Wetering,
Appreciative Inquiry.

• Donderdag 9 april:
Anne-Marie Reimert,
Presence, n.a.v. het boek van
Peter Senge, Joe Jaworski, Otto
Scharmer e.a.

• Donderdag 14 mei:
COP Theory-U

Heb je zelf een vraag, casus of werkwijze die je met anderen wilt bespreken? Meld je dan voor de Heartbeat van 11 juni 2009. Ook als je over een locatie beschikt waar je de SoL Heartbeat kunt ontvangen horen we dat graag. Meld je op de Webspaces van SoL Neth of neem contact op met: Elselien Smit, elseliensmit@brace-bv.nl

SoL Academy

SoL Academy verzorgt interessante trainingen en workshops, met speciale korting voor SoL leden. We nodigen je uit om deel te nemen aan de volgende activiteiten:

- Workshop Systeemdenken 12 en 13 februari 2009.
- Praktijktraining participatief veranderen met Large Scale Interventions, 7, 8 en 9 april 2009.

Meer informatie en aanmeldingsformulieren vind je op www.solonline.nl, of neem contact op met Paul van Nobelen, paul.van.nobelen@suerte.nl

Ervaringen met toepassing van Theory U

Op 24 november jl. vond de 2e bijeenkomst plaats van de Community of Practice Theory U in het Future Centre van de Belastingdienst in Breda.

Een grote groep geïnteresseerden (ca. 60) heeft daar kunnen proeven van 2 ervaringen met een U proces, één bij Rijkswaterstaat en één bij Achmea. Zowel de opdrachtgevers als de procesbegeleiders belichtten hun kant van de ervaring en lieten het publiek ook zelf proeven van een onderdeel uit het proces. Hierbij werd voor velen voelbaar wat de bijzondere potentie is van een leerproces gebaseerd op Theory U. Voor een uitgebreid verslag van de bijeenkomst zie <http://solonline.ning.com/> Kijk bij Blogteksten.

De volgende bijeenkomst staat gepland op 14 mei as. Dan vertellen het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (in het kader van de discussie rondom de eiwitketen) en de Triodos Bank (in het kader van hun strategisch planningsproces) over hun ervaringen met Theory U.

Wie meer wil weten kan zich wenden tot de COP, cop@theoryu.nl of tot Mariëtte Stolk, info@oorsprongconsult.nl Wie geïnteresseerd is deel te nemen aan een leergroep rond Theory U neemt contact op met

Pieter Schrijnen,
p.m.schrijnen@tudelft.nl

Workshop Theory U

De complexe opgaven van deze tijd vragen om nieuwe vormen van leiderschap. Theory U, zoals ontwikkeld door mensen als Otto Scharmer en Joseph Jaworski, ondersteunt mensen, organisaties en netwerken om die opgaven aan te gaan. Theory U werkt op drie niveaus: de theoretische concepten, de sociale technologie en de manier van zijn. Deelname aan de workshop geeft je een eerste beeld van deze benadering, op het niveau van hoofd, hart en handen. De eerste workshop is op 16 april. Nadere informatie bij Mariëtte Stolk (infp@oorsprongconsult.nl) of Pieter Schrijnen (p.m.schrijnen@tudelft.nl).

Global Presencing Community Space

Nog meer nieuws rond Theory-U. Het Presencing Institute in de USA opende eind december een website met een netwerkrimte om wereldwijd mensen met dezelfde belangstelling met elkaar in contact te brengen. Er zijn onder meer forums, special interest groups, blogs, foto's en video's. De belangstelling is groot. Sluit je aan bij het netwerk via <http://www.presencing.com/community/socialnetwork.shtml>

Masterclass

Op veler verzoek wordt in Boston een Presencing Masterclass of Advanced Training opgezet voor practitioners op alle gebieden van bedrijfs- en sociale verandering. Dit wordt een programma van 2 jaar met ieder half jaar workshops van 3-4 dagen in Boston aangevuld met

sessies via de online Global Classroom. Tot de kerndocenten behoren Otto Scharmer, Beth Jandernoa en Arawana Hayashi.

Foundation Program

Ook het Presencing Foundation Program wordt voortgezet. De cursus in Europa in februari is inmiddels overboekt. Aanmelden is niet meer mogelijk. De volgende cursus is van 2-6 november in Boston.

Global classroom

De eerstvolgende Presencing Global Classroom met een wekelijks online college vindt plaats van 19 februari tot 19 maart.

Voor meer informatie over de Presencing programma's zie: <http://www.presencingglobalclassroom.com/courses/theoryu-overview.shtml>

Presencing toolbox

Als je meteen aan de slag wilt is een open space toolbox beschikbaar met Theory-U tools die iedereen gratis kan gebruiken. Zie: <http://www.presencing.com/ubrowser/>

Action Research Community

Naar aanleiding van het Global Forum in Oman is een vooral Europese Action Research community gestart, van mensen met een achtergrond in of interesse voor onderzoek. In deze groep is het idee ontstaan een conferentie te organiseren onder het motto Deep Learning, over de verbinding tussen het innerlijke leren en het leren van teams, organisaties en netwerken. We zien een mogelijkheid om na de zomer een eerste conferentie te

houden in Griekenland.
Belangstelling? Neem contact op
met Pieter Schrijnen
(p.m.schrijnen@tudelft.nl).

Webspace SoL Netherlands

Op de SoL Neth webspace
hebben zich inmiddels 56 van de
145 leden aangemeld. Zij
begonnen gesprekken over
duurzaam leiderschap, over de
rol van HR bij duurzaam
ondernemen, over
systeemdenken en over
modellen in ons brein vanuit
neurobiologisch perspectief.
Anderen plaatsten video's of
gaven boekentips. Sluit je aan
bij een van de gesprekken of
breng zelf een thema of vraag
in. Heb je je nog niet aangemeld
ga dan snel naar
[http://solonline.ning.com/main/
authorization/signUp](http://solonline.ning.com/main/authorization/signUp)

Samen leren van de toekomst

De Stichting Duurzaam Leren
organiseert van 10 tot en met
13 maart 2009 opnieuw een
grote conferentie over duurzame
schoolontwikkeling in ons land.
Het centrale thema is "Samen
leren van de toekomst".
Belangrijke gasten zijn: Howard
Gardner, Jan Jutten, Daniel Kim,
Luc Stevens, Margaret Wheatley
en Elaine Johnson

We leren veel van het verleden,
van onze succeservaringen en
van de fouten die we maken. De
vraag is of deze vormen van
leren ook voldoende zijn om de
uitdagingen van de toekomst
aan te kunnen. Meer van
hetzelfde lijkt onvoldoende. Er
zijn diepere vormen van leren
nodig waarin kinderen en
leraren ervaren dat zij deel
uitmaken van één levend
systeem en waarin zij een

bijdrage kunnen leveren aan het
creëren van een duurzame
werkelijkheid voor iedereen. Dit
vraagt om verbondenheid met
ons hart, met elkaar en met de
samenleving.

Naast een programma dat meer
op het onderwijs is afgestemd
zijn er Masterclasses die een
veel bredere groep van
organisational learning
practitioners zullen aanspreken.

Er worden Master classes
gegeven door:

Howard Gardner

Hij is vooral beroemd geworden
door de theorie van de
meervoudige intelligentie.
Onlangs heeft hij een boek
geschreven met als titel: "Five
minds for the future". Daarin
beschrijft hij wat we in het
onderwijs maar ook daarbuiten
nodig hebben om te kunnen
leren van de toekomst.

Daniel Kim

Zijn werk is gericht op het
ontwikkelen van lerende
organisaties met systeemdenken
als fundament.

Margaret Wheatley

Ze verzorgde in maart 2008 in
Amersfoort een indrukwekkende
tweedaagse over leiding geven
in levende systemen. Haar
boeken "*Leadership and the new
science*" en "*Finding our way:
leadership for an uncertain time*"
zijn wereldwijde bestsellers.

Luc Stevens

Hij was jarenlang de deskundige
die de overheid adviseerde over
de pedagogische aanpak in het
onderwijs. Hij is een van de
ontwikkelaars van het concept
Adaptief Onderwijs. De laatste
jaren publiceerde hij invloedrijke
boeken als "Zin in school" en
"Zin in Leren".

Elaine Johnson

Ze wordt als een autoriteit gezien op het gebied van betekenisvolle instructie en betekenisvol leren op basis van ontdekkingen uit hersenonderzoek. Ze is een begaafd spreekster, die deze ontwikkelingen concreet en betekenisvol kan vertalen naar de situatie van het onderwijs.

Voor verdere informatie en inschrijving:
www.duurzaamlereen.org

Symposium: Uitdaging voor innovatiemanager

Op 4 maart organiseert het NCSI (Nederlands Centrum voor Innovatie) in samenwerking met SoL-lid Victor Wegener het symposium

“De Uitdaging voor de Innovatiemanager”.

Veel bedrijven zetten innovatie hoog op de agenda, benoemen een innovatiemanager en/of richten een afdeling ervoor in. Maar hoe organiseer je innovatie? Hoe komt een innovatief klimaat tot stand binnen het bedrijf?

Sprekers zijn:

- o professor Dany Jacobs van de Universiteit van Amsterdam, en een van de schrijvers van het boek *Innovatieroutine*;
- o Innovatiemanagers: Karel Maron van Shell, Wassili Bertoen van Deloitte en Jan Hoetmer van Nedtrain.

Zie verder:

www.ncsi.nl/symposium4maart2009

Heb je opmerkingen over of berichten voor de nieuwsbrief, ideeën of wensen voor het programma van SoL Neth, dan horen we het graag:
elseliensmit@brace-bv.nl

Met vriendelijke groet,
Elselien Smit